

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-1215-P-115-14/16-10-17

Zagreb, 1. rujna 2016.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 39. stavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u dalnjem tekstu: ZSSI), **povodom neanonimne prijave podnesene protiv dužnosnika Igora Butorca, člana Uprave Jadrolinije do prosinca 2012.g. i pomoćnika ministra pomorstva, prometa i infrastrukture od 20. prosinca 2012.g. do 28. siječnja 2016.g.**, na 148. sjednici održanoj 1. rujna 2016.g., donosi sljedeću

ODLUKU

Postupak za odlučivanje o sukobu interesa protiv dužnosnika Igora Butorca, neće se pokrenuti s obzirom da iz podataka i dokumentacije koji su prikupljeni radi provjere osnovanosti i vjerodostojnosti podnesene neanonimne prijave od 20. listopada 2014.g. ne proizlazi da je u postupanju dužnosnika kao člana Uprave Jadrolinije u razdoblju od stupanja ZSSI-a na snagu a tako niti u postupanju dužnosnika kao pomoćnika ministra pomorstva, prometa i infrastrukture, došlo do moguće povrede odredbi ZSSI-a.

Obrazloženje

Protiv dužnosnika Igora Butorca, člana uprave Jadrolinije u mandatu od 23. prosinca 1999.g. do 19. prosinca 2012.g. te potom pomoćnika pomorstva, prometa i infrastrukture od 20. prosinca 2012.g. do 28. siječnja 2016.g. podnesena je neanonimna prijava koja je u knjigama ulazne pošte Povjerenstva zaprimljena 20. listopada 2014.g. pod brojem: 711-U-3042-SI-115/14-01-1.

U prijavi se u bitnome navodi da je dužnosnik Igor Butorac za vrijeme obnašanja dužnosti člana Uprave Jadrolinije, bio član Odbora direktora u pravnoj osobi North of England P&I Association u razdoblju od 20. siječnja 2004.g. do 19. prosinca 2012.g. (sada naziva The North Group koja je nastala spajanjem pravnih osoba North of England P&I Association i Sunderland Marine Mutual Insurance Company Limited). U prijavi se ukazuje da je Jadrolinija član navedene pravne osobe i da su kod nje osigurani njezini brodovi te da je dužnosnik za članstvo u Odboru direktora u pravnoj osobi North of England P&I Association primao novčanu naknadu. U prijavi se nadalje navodi, da je prema podacima s internetskih stranica Elektroničkog oglasnika javne nabave, Jadrolinija nabavljala kroz duže razdoblje usluge reosiguranja i uzajamnog osiguranja brodova od pravne osobe North of England P&I Association.

Navedene usluge nabavljane su u pregovaračkom postupku pri čemu se dužnosnik u javnim objavama pregovaračkih postupaka navodi kao nadležna osoba/predstavnik naručitelja (2008.g.), ili kao odgovorna osoba (2009.g.) ili kao osoba za kontakt (2012.g.), stoga podnositelj prijave smatra da se u opisanim okolnostima dužnosnik Igor Butorac nalazio u sukobu interesa.

U prijavi se nadalje navodi da su u razdoblju u kojem je dužnosnik Igor Butorac obnašao dužnost pomoćnika ministra pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture upućivani prigovori u kojima se iznose sumnje da su trajekti Jadrolinije protupropisno obavljali krcanje i prijevoz cisterni s naftnim derivatima. Povodom prigovora zaprimljena je obavijest Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Uprave sigurnosti plovidbe koju je potpisao dužnosnik u kojem se navodi da je uvidom u deklaracije prijevoza tereta utvrđeno kako se podneseni prigovor smatra neutemeljenim. Nadalje, Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture upućivani su prigovori u kojima se iznose sumnje na protupropisno iskrcavanje opasnih i onečišćujućih tvari iz tankera Forca u vlasništvu trgovačkog društva Tanker d.d. Split, u spremnike benzinskih postaja u vlasništvu trgovačkog društva Ina d.d., na pojedinim otocima. U prijavi se navodi da je trgovačko društvo Ina d.d. glavni dobavljač goriva za Jadroliniju. Povodom opisanih okolnosti podnositelj prijave smatra da je dužnosnik Igor Butorac bio u skobu interesa u obavljanju dužnosti pomoćnika ministra pomorstva, prometa i infrastrukture, s obzirom da je obavljajući radnje iz svog djelokruga rada i nadležnosti postupao u predmetima koji se odnose na Jadroliniju u kojoj je prethodno obavljao funkciju člana uprave u nekoliko uzastopnih mandata.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 26. ZSSI-a propisano je da su pomoćnici ministra dužnosnici u smislu navedenog Zakona, a podstavkom 41. propisano je da su i predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava koja su u većinskom državnom vlasništvu dužnosnici u smislu navedenog Zakona, stoga je Igor Butorac povodom obnašanja dužnosti pomoćnika ministra pomorstva, prometa i infrastrukture kao i povodom obavljanja funkcije člana Uprave Jadrolinije obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a. Naime, na temelju Zakona o Jadroliniji („Narodne novine“ broj 11/96) i Statuta Jadrolinije, na sva pitanja koja nisu uređena navedenim Zakonom i Statutom, primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima koje se odnose na društvo s ograničenom odgovornošću, stoga, kako je jedini osnivač Jadrolinije Republika Hrvatska, članovi uprave Jadrolinije smatraju se dužnosnicima u smislu članka 3. stavka 1. podstavka 41. ZSSI-a.

Sukladno članku 39. stavku 1. ZSSI-a Povjerenstvo može pokrenuti postupak iz svoje nadležnosti na temelju svoje odluke, povodom vjerodostojne, osnovane i neanonimne prijave ili u slučajevima kada raspolaže saznanjima o mogućem sukobu interesa dužnosnika. O pokretanju ili nepokretanju postupka Povjerenstvo donosi pisaniu odluku. Člankom 39. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da se podnositelju prijave jamči zaštita anonimnosti.

Radi povjere vjerodostojnosti i osnovanosti navoda iz podnesene prijave, Povjerenstvo je od nadležnih tijela prikupilo potrebne podatke i dokumentaciju.

Uvidom u podatke povijesnog izvata za matični broj subjekta 040036881 pod kojim je upisana Jadrolinija kao druga osoba za koje je upis propisan zakonom, utvrđeno je da je dužnosnik Igor Butorac bio upisan kao član Uprave Jadrolinije od 2000.g. do prosinca 2012.g. Uvidom u ponesena izvješća o imovinskom stanju dužnosnika Igora Butorca utvrđeno je da je dužnosnik navedenu dužnost obnašao od 23. prosinca 1999.g. do 19. prosinca 2012.g.

U „Narodnim novinama“ broj 13/13. objavljeno je rješenje koje je donijela Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 20. prosinca 2012. kojim se dužnosnik Igor Butorac imenuje pomoćnikom ministra pomorstva, prometa i infrastrukture. Uvidom u ponesena izvješća o imovinskom stanju dužnosnika Igora Butorca utvrđeno je da je dužnosnik navedenu dužnost obnašao od 20. prosinca 2012.g. do 28. siječnja 2016.g.

Na zahtjev Povjerenstva, Jadrolinija je u dopisu od 23. prosinca 2015.g., dostavila zatražene podatke o poslovnom odnosu s pravnom osobom North of England P&I Association, navodeći da je poslovni odnos nastao još u 1960-im godinama kada se Jadrolinija počela osiguravati od odgovornosti za sve odštetne zahtjeve koji mogu biti posljedica štetnog događaja tijekom putovanja za putnika, člana posade ili teret, kao što su sudar, nasukanje, eksplozija, požar, zagađenje okoliša, itd., s time da se prvotno osiguranje odnosilo samo na međunarodnu flotu Jadrolinije, a od 1985.g. su svi brodovi Jadrolinije osigurani kod North of England P&I Association. Navedena pravna osoba predstavlja udruženje članova (brodara) okupljenih na neprofitnoj osnovi. Poslovni model sastoji se u prikupljanju godišnjih doprinosa koji se ulažu u investicijske fondove i tako oplemenjuju kako bi se osigurala novčana sredstva za pokriće i isplatu odštetnih zahtjeva. Učlanjenjem se preuzima obveza zajedničkog sudjelovanja u podmirenju štete prema svim ostalim članovima. Prilikom učlanjenja plaća se početni doprinos (advance call), a konačan iznos doprinosa ovisi o odnosu uplaćenog doprinosa i iznosa šteta u određenoj poslovnoj godini, pri čemu se članstvo stječe u odnosu na određeni brod, a pokriće nije ograničeno osim kod šteta za onečišćenje okoliša zbog izljevanja ulja. Pravna osnova poslovног odnosa nije ugovor već članstvo koje se temelji na doprinosima članova stoga takav poslovni odnos ne podliježe obvezi provođenja postupka javne nabave ili prikupljanja ponuda. Članstvo nema osobine ugovora međunarodnog javnog prava. Na pokriće se primjenjuju odredbe o odgovornosti nacionalnog zakonodavstva.

U dopisu Jadrolinije nadalje se navodi da je na temelju višegodišnjeg članstva, Jadrolinija tijekom 2003.g. uputila zahtjev prema North of England P&I Association za kandidiranje Igora Butorca, tadašnjeg člana Uprave Jadrolinije zaduženog za opće i kadrovske poslove, za neizvršnog direktora u Odbor direktora (Board of Directors) koji je prihvaćen te je Igor Butorac dana 20. siječnja 2014.g. postao neizvršni direktor u navedenom tijelu.

Odbor direktora najviše je tijelo navedene pravne osobe koje čine neizvršni direktori, predstavnici članova, koji na sastancima zajedno s izvršnim direktorima i menadžerima utvrđuju strateške ciljeve, analiziraju ostvarene rezultate, financijsku stabilnost, povećanje slobodnih rezervi za isplatu odštetnih zahtjeva i dr. Sastanci se održavaju tri puta godišnje, i to dva puta u Velikoj Britaniji i jednom u nekoj od zemalja članova. Kao naknadu za pripremu i rad u navedenom tijelu neizvršni direktor prima fiksnu naknadu u iznosu od 2.500,00 USD po sastanku na kojem je bio prisutan i na koji iznos plaća porezna davanja sukladno mjerodavnim odredbama engleskog prava odnosno engleskog poreznog sustava. U dopisu se navodi da je dužnosnik Igor Butorac dana 19. prosinca 2012.g. podnio ostavku na funkciju neizvršnog direktora u Odboru direktora, koja je navedenog dana ujedno i stupila na snagu. Istoga dana dužnosnik je podnio ostavku i na funkciju člana Uprave Jadrolinije povodom stupanja na dužnost pomoćnika ministra.

Na daljnji zahtjev Povjerenstva, Jadrolinija je u dopisu od 18. travnja 2016.g. dostavila dodatne podatke i potrebnu dokumentaciju. U dopisu se navodi da je u razdoblju od 10. ožujka 2011.g., odnosno od dana stupanja ZSSI-a na snagu pa do 19. prosinca 2012.g. Odbor direktora pravne osobe North of England P&I Association održao pet sastanaka, i to: dana 20. svibnja 2011.g. (Pissouri Bay, Cyprus), dana 19. listopada 2011.g. (Newcastle), dana 19. siječnja 2012.g. (London), dana 18. svibnja 2012.g. (Gleneagles) te dana 17. listopada 2012.g. (Newcastle), s time da dužnosnik Igor Butorac nije sudjelovao na sastanku održanom dana 19. siječnja 2012.g. (London). Nadalje se navodi da Jadrolinija nakon 20. prosinca 2012.g. nije kandidirala svojeg predstavnika u Odbor direktora, pri čemu se naglašava da članovi ne imenuju već kandidiraju svoje predstavnike, a o izboru odlučuje North of England P&I Association.

Uvidom u Elektronički oglasnik javne nabave, utvrđeno je da je u istom objavljena Obavijest o početku postupka javne nabave od 8. veljače 2011.g. u pregovaračkom postupku javne nabave javnog naručitelja Jadrolinija, u kojoj se navodi North of England P&I Association Limited kao gospodarski subjekt s kojim se namjerava pregovarati za usluge uzajamnog osiguranja pomorskih brodara za razdoblje 2011/2012, procijenjene vrijednosti nabave 4.000.000,00 kn. U odjeljku navedene Obavijesti „ostale informacije“ navodi se da je pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave s jednim ponuditeljem odabran jer je u postupku ispitivanja tržišta utvrđeno da domaći osiguravatelji ne nude uvjete uzajamnog osiguranja pomorskih brodara povoljnije od uvjeta koje nudi dosadašnji osiguravatelj te da naručitelj na temelju dugogodišnjeg osiguranja ostvaruje pogodnosti glede premije osiguranja te da se radi o osiguratelu kod kojeg je naručitelj kao član osiguran od 1960.g. Također, u Elektroničkom oglasniku javne nabave objavljena je Obavijest o sklopljenim ugovorima od 24. veljače 2011.g. kojom se navodi da je sklopljen ugovor s North of England P&I Association Limited u vrijednosti od 3.945.528,00 kn na temelju njihove ponude za navedene usluge osiguranja.

Uvidom u Elektronički oglasnik javne nabave utvrđeno je da je u istom objavljena i Prethodna obavijest o namjeri sklapanja ugovora od 13. veljače 2012.g. u pregovaračkom postupku javne nabave javnog/sektorskog naručitelja Jadrolinija sa odabranim gospodarskim subjektom North of England P&I Association Limited za usluge uzajamnog osiguranja pomorskih brodara za razdoblje 2012/2013, ukupne vrijednosti ugovora 4.093.974,73 kn te je objavljena Obavijest o sklopljenim ugovorima od 5. lipnja 2012.g. kojom se navodi da je sklopljen ugovor s gospodarskim subjektom North of England P&I Association Limited u vrijednosti od 4.093.974,73 kn za navedeno razdoblje. Kao osoba za kontakt naručitelja Jadrolinija naveden je dužnosnik Igor Butorac.

Radi utvrđivanja eventualnog sukoba interesa dužnosnika Povjerenstvo je od Jadrolinije zatražilo dodatno pojašnjenje radi li se u konkretno provedenim pregovaračkim postupcima javne nabave o drugim poslovnim odnosima za usluge uzajamnog osiguranja pomorskih brodara izvan onih koji proizlaze iz članstva Jadrolinije kao brodara na temelju uplaćenih doprinosa.

Na zahtjev Povjerenstva, Jadrolinija je u dopisu od 6. lipnja 2016.g. obrazložila da je razvoj suvremenog sustava uzajamne odgovornosti brodara putem P&I klubova posljedica okolnosti da standardnim osiguranjem broda nije pokrivena većina mogućih oblika odgovornosti brodara, a članstvo se stječe u odnosu na konkretni brod na temelju prijave koju brodar dostavlja P&I klubu. Prihvatom prijave izdaje se uvjerenje (certificate of entry) koji se obnavlja ovisno o razdoblju pokrića. Nadalje se navodi da je stupanjem na snagu Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“ broj 110/07.) i razvrstavanjem Jadrolinije pod obveznike primjene navedenog Zakona, Jadrolinija, neovisno o činjenici da postupak ne završava sklapanjem ugovora provodila bez izuzetka postupak javne nabave štiteći interes Jadrolinije u odnosu na klupsko članstvo. U prilogu su dostavljena uvjerenja po svakom pojedinačnom brodu u floti Jadrolinije za razdoblje od 20. veljače 2011.g. do 20. veljače 2012.g. te za razdoblje od 20. veljače 2012.g. do 20. veljače 2013.g.

Putem nadležne Službe za međunarodnu pravnu pomoć Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Povjerenstvo je dana 21. prosinca 2015.g. zaprimilo odgovor pravne osobe North of England P&I Association proslijeđen od Veleposlanstva Republike Hrvatske u Ujedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Sjeverne Irske, u kojem se navodi da je Igor Butorac bio član Odbora direktora od 20. siječnja 2004.g. do 19. prosinca 2012.g.

Uvidom u podatke objavljene na internetskoj stranici North P&I Club www.nepia.com proizlazi da je North P&I Club vodeći pomorski osiguravatelj od obostrane odgovornosti koji pruža usluge P&I i FD&D osiguranja te osiguranja od ratnih rizika i dodatnih odgovornosti s više od 29.000 polica u 50 zemalja. Navodi se da je strategija ulaganja North P&I Cluba temeljena na niskom riziku u cilju očuvanja kapitala te da posljednjih godina ostvaruju rast u pogledu kvalitete članstva, izvrsnosti pružanja usluga i financijskoj stabilnosti s stabilnim „A“ rejtingom prema agenciji za ocjenu kreditnog rejtinga Standard & Poor's.

Sukladno članku 56. stavku 3. ZSSI-a Povjerenstvo nije nadležno utvrđivati povrede prethodno važećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti („Narodne novine“ broj 163/03., 94/04., 48/05., 141/06., 60/08., 38/09. i 92/10.) u onim postupcima koji bili nisu pokrenuti do dana stupanja ZSSI-a na snagu. Kako postupak protiv dužnosnika u odnosu na navode iz predmetne prijave nije bio pokrenut do dana stupanja ZSSI-a na snagu, Povjerenstvo je razmatralo je li u postupanju dužnosnika došlo do moguće povrede Zakona, u razdoblje od 10. ožujka 2011.g. pa do dana donošenja ove odluke.

Prilikom razmatranja predstavlja li obavljanje funkcije člana Odbora direktora North of England P&I Association Limited povedu odredbi ZSSI-a Povjerenstvo je cijenilo činjenicu da je dužnosnik obavljao navedenu funkciju od 2004., pa nadalje te da je u razdoblju važenja ZSSI-a, dužnosnik sudjelovao na četiri sastanka navedenog tijela.

Člankom 7. točkom d) ZSSI-a, kao jedno od zabranjenih djelovanja propisano je da je dužnosniku zabranjeno primiti dodatnu naknadu za poslove obnašanja javnih dužnosti.

Člankom 12. ZSSI-a propisano je da dužnosnici koji za vrijeme obnašanja javne dužnosti primaju plaću za dužnost koju obnašaju ne smiju primati drugu plaću ni naknadu za obnašanje druge javne dužnosti, osim ako je zakonom drugačije propisano. Člankom 13. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da za vrijeme obnašanja javne dužnosti na koju je izabran, odnosno imenovan dužnosnik ne smije obnašati drugu javnu dužnost, osim ako je zakonom drugačije propisano. Člankom 13. stavkom 2. ZSSI-a propisano je da dužnosnici koji profesionalno obnašaju javnu dužnost za vrijeme njezina obnašanja ne mogu uz naknadu ili radi ostvarivanja prihoda obavljati druge poslove u smislu redovitog i stalnog zanimanja osim ako Povjerenstvo, na prethodni zahtjev dužnosnika, utvrdi da predmetni poslovi ne utječu na zakonito obnašanje javne dužnosti.

Člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne mogu biti članovi upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova niti obavljati poslove upravljanja u poslovnim subjektima

Slijedom činjenice da u Odboru direktora Jadrolinija nema nužno svog predstavnika, odnosno nije predviđeno da svaki od članova pravne osobe North of England P&I Association bira svog predstavnika u navedenom tijelu, Povjerenstvo zaključuje kako obavljanje funkcije neizvršnog direktora ne proizlazi iz obavljanja funkcije člana uprave Jadrolinije, slijedom čega naknada koju dužnosnik prima za rad u navedenom tijelu, ne predstavlja primanje dodatne naknade za poslove obnašanja javnih dužnosti. Kako je navedena pravna osoba osnovana kao dobrovoljno udruženje članova okupljenih na neprofitnoj osnovi s ciljem osiguranja novčanih sredstva za pokriće i isplatu odštetnih zahtjeva, ne radi se o drugoj javnoj dužnosti. Kako su se sastanci navedenog tijela održavali tri puta godišnje, ne radi se o obavljanju drugih poslova u smislu redovitog i stalnog zanimanja.

Slijedom navedenog Povjerenstvo zaključuje da članstvo i primitak nakade za rad u Odboru direktora ne predstavlja povredu članka 7. točke d) niti povredu članka 12. te članka 13. stavka 1. i 2. ZSSI-a.

Kako obavljanje funkcije neizvršnog direktora u navedenoj neprofitnoj pravnoj osobi ne predstavlja obavljanje funkcije člana upravnog ili nadzornog tijela u poslovnom subjektu, Povjerenstvo zaključuje da u opisanim okolnostima obavljanje funkcije člana Odbora direktora ne predstavlja niti povredu članka 14. stavka 1. ZSSI-a.

Člankom 2. stavkom 2. podstavkom 2. ZSSI-a propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti. Člankom 5.stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana.

S obzirom na svrhu i cilj članstva Jadrolinije u pravnoj osobi North of England P&I Association, cijeneći i činjenicu da poslovni odnos između Jadrolinije i North of England P&I Association postoji od 1960.g., Povjerenstvo ne smatra da je dužnosnik Igor Butorac kao član uprave Jadrolinije bio u sukobu interesa povodom provođenja pregovaračkih postupaka bez prethodne objave za usluge uzajamnog osiguranja pomorskih brodara s gospodarskim subjektom North of England P&I Association.

U odnosu na navode o protuzakonitom ukrcavanju i prijevozu cisterni s naftnim derivatima tankerima Jadrolinije te u odnosu na navode o protuzakonitom iskrcavanju opasnih i onečišćujućih tvari iz tankera u vlasništvu trgovačkog društva Tanker d.d. u spremnike otočnih benzinskih postaja u vlasništvu trgovačkog društva Ina d.d., Povjerenstvo iz prikupljenih podataka i dokumentacije nije steklo saznanja iz kojih bi proizlazila moguća povreda ZSSI-a kao niti saznanja iz kojih bi proizlazilo da je u obnašanju dužnosti pomoćnika ministra pomorstva, prometa i infrastrukture, dužnosnik Igor Butorac svoj privatni interes, ili privatni interes povezanih osoba, stavio iznad javnog.

Slijedom svega navedenog, donesena je odluka kako je navedeno u izreci ovog akta.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Igor Butorac, elektronička dostava
2. Podnositelj prijave
3. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
4. Pismohrana

